

Отримано: 4 листопада 2024 р.

Прорецензовано: 15 грудня 2024 р.

Прийнято до друку: 20 грудня 2024 р.

e-mail: halyna.kuchyk@lnu.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1904-871X>

DOI: 10.25264/2519-2558-2024-24(92)-8-16

Кучук Г. Б. Вплив воєнного стану на адаптацію англомовної термінології в Україні. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог: Вид-во НаУОА, 2024. Вип. 23(91). С. 8–16.

УДК: 81'255.4:355:477

Кучук Галина Богданівна,кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов факультету міжнародних відносин,
Львівський національний університет імені Івана Франка

ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА АДАПТАЦІЮ АНГЛОМОВНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В УКРАЇНІ

*Проаналізовано процес адаптації англомовної термінології в українському мовному середовищі під час воєнного стану.**Метою роботи є вивчення впливу даних процесів на збереження національної мовної ідентичності та виявлення механізмів інтеграції нових термінів у різні сфери суспільного життя.**Методологія включає використання кількісних та якісних інструментів для збору та аналізу даних, зокрема моніторинг медіа, соціальних мереж і офіційних документів. Вибірка дослідження охоплює публікації з основних засобів масової інформації та соціальних платформ, з яких відібрано найпоширеніші терміни, такі як: «drone», «cybersecurity», «logistics», «refugees» тощо. Проведено аналіз шляхів адаптації цих слів – калькування, пряме запозичення і транслітерація. Визначено, що неправомірне використання термінів, таких як «cybersecurity», «logistics» та ін., створює загрозу зміщення значення термінів, що ускладнює точність комунікації та може призвести до втрати мовної ідентичності через щораз більший вплив англіцизмів на українську мову.**Основні результати дослідження показують, що військова сфера найбільше впливає на інтеграцію нових термінів, зокрема через активне використання англомовної лексики в комунікації з міжнародними партнерами та у військових звітах. У гуманітарній та економічній сферах адаптація нових слів відбувається повільніше, але все ж активно, що потребує відповідної стандартизації та освітніх програм для підвищення грамотності у використанні нових термінів. Важливим аспектом є взаємодія з медіа для забезпечення коректного використання нової лексики, оскільки деякі слова, як, наприклад, «humanitarian aid» або «refugees» тощо, можуть призвести до дезінформації через неправильне тлумачення.**Перспективні напрями подальших досліджень полягають у вивченні можливостей створення національної термінологічної бази для стандартизації іноземних слів і впровадження освітніх програм для навчання фахівців у різних галузях правильному вживанню нових термінів. Особливу увагу слід приділити розробленню методів інтеграції термінів у сферу міжнародної комунікації, що сприятиме їх гармонійному впровадженню в професійну лексику без втрати національних мовних особливостей.***Ключові слова:** лінгвістична адаптація, військова термінологія, запозичення лексики, мовна інтеграція, когнітивна трансформація.**Halyna Kuchyk,**PhD in Philology, Associate Professor, Department of Foreign Languages, Faculty of International Relations,
Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, Ukraine

THE IMPACT OF MARTIAL LAW ON THE ADAPTATION OF ENGLISH TERMINOLOGY IN UKRAINE

*The study focuses on the analysis of the adaptation of English-language terminology in the Ukrainian linguistic environment during martial law. The aim of the research is to examine the impact of these processes on the preservation of national linguistic identity and to identify mechanisms for integrating new terms into various sectors of public life. The methodology includes the use of both quantitative and qualitative tools for data collection and analysis, such as monitoring media, social networks, and official documents. The sample includes publications from major news sources and social platforms, from which the most common terms were selected, such as «drone», «cybersecurity», «logistics», «refugees», etc. The study analyzes the methods of adapting these words – calquing, direct borrowing, and transliteration. It was determined that the improper use of terms like «cybersecurity», «logistics», etc. poses a risk of shifting the meaning of terms, complicating communication accuracy and potentially leading to a loss of linguistic identity due to the growing influence of Anglicisms on the Ukrainian language.**The main findings of the study indicate that the military sector has the greatest impact on the integration of new terms, particularly through the active use of English-language vocabulary in communication with international partners and in military reports. In the humanitarian and economic spheres, the adaptation of new words is slower but still active, necessitating appropriate standardization and educational programs to improve literacy in the use of new terms. An important aspect is interaction with the media to ensure the correct use of new vocabulary like «humanitarian aid» or «refugees» may lead to misinformation due to incorrect interpretation.**Prospective areas for further research include exploring the possibility of creating a national terminology database for the standardization of foreign words and implementing educational programs to train specialists in various fields on the correct use of new terms. Special attention should be given to developing methods for integrating terms in the field of international communication, which will contribute to their harmonious incorporation into professional vocabulary without the loss of national linguistic features.***Keywords:** linguistic adaptation, military terminology, lexical borrowing, language integration, cognitive transformation.**Постановка проблеми.** Воєнний стан в Україні через повномасштабну війну з росією значно впливає на процеси адаптації англомовної термінології в різних сферах суспільного життя. Використання англійської мови стає все більш актуальним у контексті комунікації з міжнародними партнерами, залучення гуманітарної та військової допомоги, а також інтеграції у світові інформаційні та наукові простори. В умовах війни збільшився обсяг термінології, пов'язаної з військовою, гуманітарною, економічною та інформаційною діяльністю, що вимагає її оперативної адаптації та впровадження в український мовний простір.

Проблема адаптації англомовної термінології є не лише мовною, а й суспільною, оскільки швидке інтегрування іноземних термінів сприяє ефективному функціонуванню державних інституцій, забезпечує точність у прийнятті рішень та

полегшує міжнародне співробітництво. Однак цей процес також ставить перед мовознавцями та науковцями низку завдань, пов'язаних зі збереженням національної мовної ідентичності та запобіганням надмірній англізації.

Наукові дослідження, спрямовані на вивчення адаптації англословної термінології в умовах війни, зосереджуються на виявленні механізмів гармонійного впровадження іншомовних термінів, що відповідають нормам української мови. Важливим є також вивчення впливу цього процесу на розвиток української мови в довготерміновій перспективі та оцінювання наслідків для її структурної цілісності.

З практичної точки зору адаптація англословної термінології має важливе значення для забезпечення ефективної комунікації у військовій, гуманітарній, медичній та інших сферах, де точність і оперативність є ключовими факторами. З огляду на глобальний характер сучасних конфліктів та міжнародної взаємодії якісне та своєчасне впровадження англословної термінології сприятиме не лише посиленню обороноздатності України, але й зміцненню її позицій у міжнародному співтоваристві.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Адаптація англословної військової термінології в Україні під час воєнного стану демонструє важливу реакцію на соціальні та політичні виклики. Зокрема, І. Беженар звертає увагу на процеси перекладу термінів з англійської в український медіапростір, акцентуючи на тому, як нові терміни із західних медіа інтегруються через калькування або прямий переклад. Через відсутність точних еквівалентів деяких англословних термінів в українській мові виникає потреба у створенні нових слів. Особливо помітна роль інтернет-медіа у прискоренні цього процесу, що дозволяє швидко адаптувати нові поняття в український контекст (Беженар, 2023).

Дослідження Бевзо, Алієва, & Поліщук (2022) присвячено лексико-семантичним аспектам термінології, зокрема, структурним змінам у лексиці через відмінності між культурними та військовими традиціями України й Заходу. Автори пропонують перекладацькі підходи, які враховують специфіку військового дискурсу і підкреслюють важливість уникання калькування там, де українська мова вже має адекватні аналоги.

Практичні проблеми перекладу, з якими зіштовхуються перекладачі через специфіку військового контексту, розглянуті в дослідженні Погонєць, Мочалова, & Козлов (2024) за допомогою методології контекстуального аналізу, що дозволяє вибирати найбільш відповідні варіанти перекладу для конкретних ситуацій, зберігаючи точність військової комунікації.

Під час перекладу англословної військової термінології в текстах новин зазвичай виникають проблеми через необхідність перекладати дуже швидко. Тому Малімон & Щербан (2024) пропонують створення стандартизованих словників для перекладачів і журналістів, які працюють у кризових умовах.

Досліджуючи появу нових військових термінів в українській лексиці, зокрема через вплив медіа та газетних публікацій, А. Довгопола відзначає важливість оновлення знань перекладачів щодо нових технологій і тактик, що виникають під час збройних конфліктів (Довгопола, 2019).

Функціональний аспект використання англословної військової лексики в українських медіа проаналізовано в роботі Л. Архипенко, яка підкреслює важливість відповідального перекладу термінології для запобігання дезінформації. Її висновки є важливими для розроблення рекомендацій із коректного використання нових військових термінів у журналістиці (Архипенко, 2022).

Еволюцію військової термінології, зокрема процес утворення нових термінів у військових словниках у зв'язку з появою нових видів озброєнь та воєнних стратегій, досліджував Василенко (2010).

Переклад нових тактичних і технологічних термінів, що часто не мають прямих еквівалентів в українській мові, потребує адаптації, на чому наголошують (Єнчева & Тузак, 2023).

Актуальним є дослідження англословних військових сленгізмів, їх структурно-семантичних особливостей та складнощів перекладу в контексті українського медіапростору. Литвинська (2024) підкреслює важливість культурних аспектів під час перекладу сленгових термінів.

Сучасні політичні події та їхній вплив на військову термінологію проаналізовано в дослідженні Сухоруков, Шокуров, & Немерцова (2024) де показано, як нові терміни виникають під впливом політичних контекстів.

Вивченням морфологічних неологізмів, що з'являються під час війни, займались Алієва та ін. (2024), підкреслюючи інтеграцію англословної термінології через міжнародні контакти у військовій сфері.

У свою чергу Яблочнікова (2023) акцентує увагу на швидкій зміні термінології під час активних бойових дій і підкреслює важливість постійного оновлення лексичного арсеналу перекладачів для забезпечення адекватного перекладу нових термінів.

Темі української військової термінології в умовах збройної агресії присвячено чимало досліджень вітчизняних науковців, зокрема Івашенко та Івашенко (2023) підкреслюють необхідність адаптації структури речень для досягнення точності та зрозумілості у військових текстах.

Таким чином, наукові дослідження показують складність адаптації англословної військової термінології в Україні, що вимагає постійного оновлення знань, створення нових словників та застосування креативних підходів до перекладу для забезпечення точності й зрозумілості інформації у військовому контексті.

Незважаючи на значну кількість проведених досліджень, залишаються питання, які потребують подальшого глибокого аналізу. По-перше, важливо вивчити процес упровадження англословної термінології в різних секторах, зокрема в академічному та професійному середовищах, щоб оцінити механізми її інтеграції та вплив на мовну комунікацію. Це дозволить зрозуміти, як нові терміни впливають на традиційну українську мову та які наслідки можуть виникнути в результаті їх поширення.

По-друге, необхідно детально оцінити ризики, пов'язані з англізацією української мови, зокрема можливі негативні наслідки надмірної адаптації англословних термінів. Серед таких ризиків – утрата мовної ідентичності, оскільки новітні терміни можуть замінювати або знижувати використання українських відповідників. Це призводить до зменшення багатства лексики та ускладнення комунікації, особливо для тих, хто не володіє англійською на достатньому рівні.

Крім того, важливо дослідити, як англословна термінологія впливає на розвиток професійної мови, включаючи можливі наслідки. Поширення англійських термінів у різних сферах може призвести до дисбалансу в професійній комунікації та викликати проблеми з розумінням у фахівців, які не знайомі з новими словами. Це включає вплив на формування мовних

норм і стандартів, а також потенційні негативні наслідки для мовної культури, якщо англійські терміни будуть домінувати в повсякденному спілкуванні.

Останнє питання стосується розроблення рекомендацій для оптимізації процесів адаптації нової термінології з урахуванням національних мовних традицій та культурних особливостей. Вивчення цих аспектів допоможе не лише зберегти мовну автентичність, а й розвинути українську термінологію в умовах глобалізації, забезпечуючи при цьому її адекватність та функціональність у сучасному суспільстві.

Метою статті є дослідження впливу воєнного стану в Україні на процеси адаптації англомовної термінології в українському мовному просторі, а також оцінювання наукових і практичних аспектів цього явища. Особливу увагу приділено механізмам інтеграції англійських термінів у різні сфери суспільного життя та викликам, пов'язаним зі збереженням національної мовної ідентичності.

Основними завданнями статті є:

- аналіз впровадження англомовної термінології в різних секторах під час воєнного стану в Україні з дослідженням впливу змін на професійну мову та внутрішню комунікацію;
- оцінити ефективність механізмів адаптації англомовної термінології в академічному та професійному дискурсах, використовуючи приклади в таких галузях, як медіа та освіта;
- описати вплив масової комунікації та медіа на поширення англомовної термінології серед широкого загалу, а також виявити соціокультурні фактори, що сприяють або перешкоджають її закріпленню в повсякденній мові.

Виклад основного матеріалу. В умовах воєнного стану в Україні впровадження англомовної термінології набуває особливої актуальності через тісну комунікацію з міжнародними партнерами в таких сферах, як військова справа, економіка, гуманітарна допомога та освіта. Відсутність усталених українських відповідників для багатьох нових термінів зумовлює необхідність їх адаптації, що здійснюється через різні механізми інтеграції в мову, зокрема пряме запозичення, калькування, транслітерацію та використання аббревіатур. Кожен із цих механізмів має свої особливості й застосовується залежно від контексту, в якому термін функціонує, а також від його значення та специфіки.

У цьому дослідженні (табл. 1) терміни для аналізу вибрано на основі кількох критеріїв. По-перше, це терміни, які широко використовують в Україні під час воєнного стану в професійній комунікації з міжнародними партнерами. По-друге, терміни, для яких в українській мові не було усталених відповідників, або ж їхня адаптація відбувалася активно в останні роки. Особливу увагу приділено термінам із критичних галузей, зокрема військова справа, економіка, освіта та інформаційні технології. Такий підхід дозволив сфокусувати увагу на найважливіших термінах, що відображають поточні виклики та потреби українського суспільства.

Слід розрізняти пряме запозичення та калькування, оскільки відсутність чіткого розуміння цієї різниці може призвести до непорозуміння у практичному використанні термінів. Пряме запозичення передбачає збереження оригінальної форми слова, тоді як калькування – це переклад окремих його частин. Наприклад, термін «*investment*» запозичений без змін, тоді як «*budget deficit*» є прикладом кальки. Така деталізація дозволяє точніше розуміти і застосовувати ці терміни в професійній комунікації.

Аналіз наведених прикладів демонструє, що кожен із механізмів адаптації має свої переваги і недоліки, а вибір конкретного методу залежить від контексту використання терміна. Пряме запозичення дозволяє зберегти міжнародну уніфікованість термінів, калька забезпечує зрозумілість та інтеграцію в українську мовну систему, а транслітерація дозволяє зберігати міжнародне звучання і водночас робить терміни доступними для української аудиторії.

Таблиця 1

Приклади англомовної термінології, впроваджені в різні сфери під час воєнного стану

Сфера	Англомовний термін	Український відповідник	Спосіб адаптації	Приклад використання
Військова сфера	drone	безпілотник	пряме запозичення	використання у військових звітах
	cybersecurity	кібербезпека	калька	документація щодо захисту IT-систем
	logistics	логістика	транслітерація	планування військових операцій
	humanitarian aid	гуманітарна допомога	пряме запозичення	оголошення міжнародних організацій
	refugees	біженці	пряме запозичення	допомога переміщеним особам
	NGO	неурядова організація	Абревіатура	звіти благодійних організацій
Економічна сфера	investment	інвестиція	пряме запозичення	фінансові звіти
	budget deficit	дефіцит бюджету	калька	аналітичні статті
	sanctions	санкції	пряме запозичення	оголошення міжнародних організацій
Освітня сфера	e-learning	електронне навчання	калька	освітні програми університетів
	courseware	програмне забезпечення для курсів	транслітерація	використання в онлайн-навчанні
Інформаційні технології	software	програмне забезпечення	пряме запозичення	технічна документація
	cloud computing	хмарні обчислення	калька	опис технологічних рішень

Джерело: сформовано автором на підставі [2; 3; 7].

Адаптація англomовної термінології в українському мовному просторі під час воєнного стану є процесом, що вимагає чіткої систематизації з огляду на різні способи інтеграції нових лексичних одиниць. Кожен із механізмів – калькування, запозичення, транслітерація – відіграє важливу роль у формуванні сучасного мовного поля, і їх використання залежить від галузі та конкретних комунікативних потреб. Важливим є не лише сам факт запозичення термінів, але й розуміння, як і чому той чи інший термін адаптується певним способом, а також, в яких контекстах він застосовується.

Пряме запозичення термінів є характерним для тих галузей, де важливо зберігати міжнародне визнання терміна, що гарантує його уніфіковане розуміння в міжнародних комунікаціях. Наприклад, термін «*drone*» використовується в українських військових звітах та міжнародних договорах без змін, що дозволяє уникнути непорозуміння під час обміну інформацією з іноземними партнерами. Подібна ситуація спостерігається з терміном «*NGO*», що зберігається як міжнародно визнане скорочення для позначення неурядових організацій, які активно діють у гуманітарній сфері в умовах воєнного стану. Пряме запозичення забезпечує ідентичність термінів на глобальному рівні, що полегшує комунікацію між різними країнами та організаціями.

Калькування, на відміну від прямого запозичення, передбачає переклад компонентів іншомовного терміна та їх адаптацію до структури української мови. Один із прикладів такого підходу – це термін «*cybersecurity*», який адаптовано як «кібербезпека». Цей термін інтегровано до української мови через калькування, що зберігає семантичну структуру оригінального слова, водночас роблячи його зрозумілим та природним для українських користувачів, особливо у сфері інформаційної безпеки. Інший приклад – термін «*cloud computing*», адаптований як «хмарні обчислення». Такий підхід дозволяє зберегти суть терміна, збагачуючи українську мову новими поняттями, що точно відображають відповідні технологічні концепції.

Транслітерація є ще одним механізмом адаптації, який забезпечує збереження фонетичних та графічних особливостей іншомовного терміна. Наприклад, термін «*logistics*» адаптовано як «логістика», що відображає оригінальне звучання слова, але водночас підпорядковується правилам української мови. Така адаптація зручна в тих випадках, коли терміни активно використовують в міжнародних комунікаціях і їхня транслітерація забезпечує легкість розуміння без втрати змістовності. Це також стосується терміна «*courseware*», який використовують в освітніх програмах та означає спеціалізоване програмне забезпечення для курсів. У таких випадках транслітерація допомагає зберегти первинний зміст та звучання терміна, що є критично важливим у галузях, де відбувається активна взаємодія з міжнародними партнерами.

Аналіз контекстів використання термінів вказує на те, що вибір механізму їхньої адаптації визначають низкою факторів, серед яких основними є сфера застосування та цільова аудиторія. Пряме запозичення часто використовують у технічних або військових сферах, де точність і міжнародне визнання терміна є важливими. Натомість калькування більше притаманне для термінів, що потребують зрозумілості серед ширшого кола користувачів, наприклад у сфері інформаційних технологій або освіти. Транслітерацію ж використовують у випадках, коли збереження оригінального звучання є необхідним для ідентифікації терміна в міжнародному контексті.

Процес впровадження англomовної термінології в різні сфери практичного життя в Україні під час воєнного стану виявляє нагальну потребу в швидкій адаптації міжнародних термінів для забезпечення ефективної комунікації та відповідності міжнародним стандартам (Беженар, 2023). У військовій сфері, наприклад, терміни «*drone*» (безпілотною) та «*cybersecurity*» (кібербезпека) тощо стали поширеними завдяки їхньому використанню у воєнних операціях, звітах та документації щодо захисту інформаційних систем. Пряме запозичення цих термінів відображає тісну співпрацю з міжнародними партнерами, проте їхнє використання потребує обґрунтованого підходу до адаптації в українському мовному середовищі. У межах цього підходу можна застосовувати методи лексикографії та термінології для створення чітких і зрозумілих визначень, які сприятимуть уникненню плутанини та помилок у практичному застосуванні.

У гуманітарній сфері англomовні терміни, такі як «*humanitarian aid*» (гуманітарна допомога) та «*refugees*» (біженці), стали невід'ємною частиною офіційних повідомлень, які використовують представники міжнародних організацій для надання допомоги переміщеним особам і постраждалим від війни. У цьому контексті такі терміни зазнають прямого запозичення, оскільки їх активно вживають у глобальному контексті, що підтверджує їхню практичну значущість.

Економічна сфера також зазнає впливу англomовної термінології, оскільки запозичення таких понять, як «*investment*» (інвестиція) та «*budget deficit*» (дефіцит бюджету) тощо, знайшло своє відображення у фінансових звітах та аналітичних матеріалах. Конкретними прикладами можуть слугувати впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в Україні, що значно підвищило вимоги до прозорості й обліку у фінансових установах. Ці стандарти базуються на термінах, запозичених з англійської мови, що робить їх зрозумілими для міжнародних інвесторів. Адаптація економічної термінології в умовах війни є важливою, оскільки вона забезпечує чіткість і точність у комунікації між українськими та іноземними партнерами, а також підвищує довіру до економічних показників і прогнозів.

В освітній сфері термін «*e-learning*» (електронне навчання) набув популярності внаслідок активізації дистанційного навчання під час війни. Використання кальки «електронне навчання» є важливим для забезпечення зрозумілості в освітніх програмах, особливо за умов віддаленого доступу до освіти. Практичні аспекти застосування терміна в навчальних ініціативах можна проілюструвати на прикладі платформи «Prometheus», яка пропонує безкоштовні онлайн-курси, де термін «*e-learning*» використовують для опису форматів навчання. Такі програми дозволяють українським студентам отримувати знання, не покидаючи країни, і сприяють розвитку нових навичок, необхідних для адаптації до змінюваних умов (Бевзо, Алієва, & Поліщук, 2022).

Важливим кроком щодо практичного впровадження адаптації англomовної термінології є створення комітетів з термінології в кожній галузі, що забезпечить розроблення стандартів та рекомендацій для використання термінів. Участь лінгвістів, фахівців галузі та представників урядових організацій у цьому процесі допоможе зберегти національну ідентичність, уникаючи невинуватого запозичення.

Серед методів, які можуть бути використані для забезпечення гармонійної інтеграції термінології без шкоди для національної ідентичності, можна виділити методи термінологічної нормалізації, лексикографії, а також дослідження культурного контексту термінів. Це дозволить забезпечити не лише точність у використанні термінів, а й їхню відповідність культурним і мовним традиціям України, що, своєю чергою, сприятиме зміцненню мовної ідентичності в умовах глобалізації.

Оцінювання впливу англомовної термінології на ключові сектори в умовах воєнного стану в Україні має суттєве значення для розуміння змін, які відбуваються в структурі комунікації та функціонуванні цих секторів. Зокрема, у військовій сфері адаптація англомовних термінів сприяє ефективнішій інтеграції до міжнародних військових стандартів, покращенню координації дій під час спільних операцій та оптимізації інформаційного обміну між підрозділами та партнерами. На практиці це означає підвищення оперативності прийняття рішень, особливо в контексті багатонаціональних місій та співпраці з країнами-членами НАТО. Використання уніфікованих термінів знижує рівень непорозуміння і сприяє кращій взаємодії в межах загальних операцій (Aliyeva, Hryhoshkina, Leleka, Yanenko, & Strashko, 2024).

У гуманітарному секторі англомовна термінологія спрощує співпрацю з міжнародними організаціями, донорами та іншими суб'єктами гуманітарної діяльності. Це забезпечує швидший розподіл ресурсів і прийняття рішень, орієнтованих на міжнародні протоколи та процедури.

Гуманітарні англомовні терміни, зокрема «*humanitarian aid*», «*refugees*» та «*emergency response*», стали невід'ємною частиною офіційних документів, звітів та комунікацій. Конкретні механізми впровадження таких термінів можна проілюструвати на прикладах використання в документації, що стосується гуманітарних проєктів. Наприклад, звіти міжнародних організацій ООН чи Міжнародний Комітет Червоного Хреста містять спеціальну термінологію, що дозволяє чітко окреслити обсяги допомоги, методи її доставки та оцінювання потреб населення. Завдяки цьому волонтери і фахівці, що беруть участь у гуманітарних місіях, мають змогу швидше орієнтуватися в інформації та реалізовувати завдання, не втрачаючи часу на переклад і адаптацію термінів (Суспільне, 23 жовтня 2024).

Отже, зростання обсягу запозичень англомовних термінів у цьому секторі не лише покращило комунікацію, а й посилило довіру до України як надійного партнера в гуманітарній сфері. Відкритість до використання міжнародної термінології свідчить про готовність України інтегруватися в глобальні мережі гуманітарної допомоги, що підвищує ефективність не лише на рівні окремих проєктів, а й загалом у співпраці з міжнародними організаціями.

В економічній сфері впровадження англомовної термінології забезпечує підвищення прозорості та спрощення процесу інтеграції до глобальних ринків. Аналіз показує, що широке використання міжнародної економічної термінології полегшує доступ до іноземних інвестицій та кредитних ресурсів, а також сприяє формуванню спільних економічних стандартів. Це особливо важливо в умовах відбудови економіки після воєнних руйнувань, коли необхідно швидко реагувати на виклики глобальних економічних тенденцій та впроваджувати нові технології й підходи до управління ресурсами.

Освітня сфера також зазнала значного впливу, оскільки запровадження англомовної термінології в програми навчання та наукові дослідження підвищує конкурентоспроможність українських закладів вищої освіти на міжнародному рівні. Використання загальноприйнятої наукової та освітньої термінології сприяє залученню іноземних студентів, а також розширює можливості для участі в спільних наукових проєктах та програмах академічної мобільності. Оцінка щодо результатів інтеграції англомовних термінів в освітню сферу свідчить про покращення якості освітніх послуг та посилення співпраці між ЗВО України та їхніми міжнародними партнерами.

Процес інтеграції англомовної термінології в український дискурс у контексті воєнного стану відбувається поступово, охоплюючи кілька етапів, кожен з яких підсилюється комунікативними стратегіями медіа та активністю в соціальних мережах, що сприяє широкому охопленню аудиторії (Малімон & Щербан, 2024). На початковій стадії ключові терміни, що мають безпосереднє відношення до військової сфери, потрапляють у публічний інформаційний простір завдяки міжнародним джерелам новин, військовим звітам та співпраці з іноземними партнерами. До прикладу, англомовні терміни «*drone*» та «*cybersecurity*» отримують широке розповсюдження через репортажі провідних медіаресурсів, таких як CNN або BBC, після чого ці матеріали адаптують і транслують українські масмедіа. Подальше поширення термінів забезпечують завдяки їх популяризації в соціальних мережах, що сприяє швидкій асиміляції як серед фахівців, так і в широких колах громадськості.

Медіа є потужним інструментом для поширення нових термінів завдяки їх інтенсивному використанню в новинних випусках, репортажах, інтерв'ю та дискусіях. Важливо зазначити, що багато англомовних термінів не просто механічно переймають, а й адаптують до українських реалій через створення місцевих аналогів чи зміну контексту використання. Це є важливим аспектом, оскільки надає термінам нового значення, що краще відображає умови воєнного стану в Україні.

Для кращого розуміння процесу адаптації термінології наведено приклади програм, новинних репортажів та соціальних медіакампаній, які значною мірою вплинули на поширення англомовних термінів в умовах воєнного стану.

Таблиця 2

Вплив масової комунікації на адаптацію англомовної термінології під час воєнного стану в Україні

Етап впливу медіа на поширення термінів	Опис процесу	Приклад у контексті воєнного стану
Відбір термінів	Медіа вибирають важливі англомовні терміни, що стосуються війни	Програма «ТСН» регулярно використовує термін « <i>drone</i> » для опису новітніх технологій у військових операціях. Наприклад: «Кружляння безпілотників та просування ворога: головні новини ночі» (TSN, 2024).
Інтенсивне використання	Термін регулярно з'являється в новинах, звітах, соціальних мережах	Термін « <i>refugees</i> » часто використовується в програмах «UA: Перший». Наприклад: «Від'їзд біженців, зменшення народжуваності та смерті внаслідок бойових дій...» (Суспільне, 2024).
Закріплення в суспільній свідомості	Постійне вживання терміна в медіа формує його часте використання в мові	Програми каналу «Громадське» часто обговорюють термін « <i>cybersecurity</i> ». Наприклад: «Україна та ще 10 країн створили механізм із кібербезпеки» (Громадське, 2024).
Адаптація до місцевих умов	Термін адаптується до українських реалій або отримує місцеві аналоги	Програма «Факти» на ICTV використовує термін « <i>logistics</i> ». Наприклад: «Логістика забезпечує функціонування всіх галузей господарства та підтримує життєдіяльність більшості населених пунктів» (Факти ICTV, 2024)

Джерело: сформовано автором.

Сьогодні масова комунікація і медіа мають значний вплив на швидкість поширення інформації, що, зокрема, прискорює інтеграцію англomовної термінології в українське суспільство. Під час воєнного стану цей процес зазнав змін через екстремальні умови, в яких оперативність та точність передачі інформації є критично важливими. Основна зміна полягає в підвищеній ролі медіа як інструменту для донесення глобальних понять до широкої аудиторії з одночасною адаптацією цієї інформації для національного контексту (Meaton & Medina, 2023; Tkach & Tkach, 2023).

Масмедіа діють як платформа для безпосереднього зв'язку між міжнародною спільнотою і населенням України, що потребує швидкої адаптації термінів, щоб зберегти їхній зміст у різних мовних контекстах.

Крім того, завдяки швидкому поширенню через соціальні мережі та засоби масової інформації англomовні терміни закріплюються не лише в офіційній комунікації, а й у повсякденній мові. Це означає, що медіа більше не є просто засобом поширення інформації, а виступають механізмом, який допомагає суспільству адаптувати нові реалії до своєї культурної та мовної ідентичності. Наприклад, за останні роки спостерігаємо збільшення використання цифрових платформ для поширення новин, що значно розширює аудиторію та змушує адаптувати англomовні терміни в реальному часі відповідно до актуальних подій (Архипенко, 2022).

Одним із ключових факторів є те, що медіа стають посередниками між глобальним і локальним інформаційним полем. Вони не тільки передають терміни, але й формують суспільні настрої, що впливає на сприйняття і прийняття нових понять. Така взаємодія є динамічною та швидкою, оскільки війна постійно змінює інформаційні потреби населення. Це змушує українське суспільство бути гнучким у використанні нових термінів, а також переосмислювати звичні поняття у світлі нових реалій.

Для аналізу впливу масових комунікацій на поширення англomовної термінології в повсякденній мові населення проведено дослідження, яке складалося з відкритих і закритих питань. Мета дослідження – оцінити, як англomовні терміни, особливо в умовах воєнного стану, закріплюються в мові через різні медійні канали. Інструментом для збору даних виступала Google Forms, що дозволило охопити широку аудиторію та зібрати як кількісні, так і якісні дані.

Респонденти дослідження включали 200 представників різних соціальних груп, що забезпечило ширший спектр поглядів на питання впливу медіа на мовну практику. Основні критерії відбору респондентів – регулярний перегляд новин та активне використання соціальних мереж. Дослідження структуроване на основі двох типів запитань: закриті запитання – для кількісної оцінки поширення англomовних термінів; відкриті запитання – для отримання якісних даних про труднощі, з якими зіштовхуються люди під час інтеграції цих термінів у повсякденну мову. Результати аналізу кількісних даних наведено в таблиці 3.

Таблиця 3

**Результати опитування щодо впливу масової комунікації та медіа
на поширення англomовної термінології в повсякденній мові населення**

Запитання	Відповідь (у %)
1. Як часто зустрічаєте англomовні терміни у ЗМІ?	68 % – дуже часто, 22 % – іноді, 10 % – рідко
2. Чи використовуєте ці терміни в повсякденному житті?	55 % – так, 35 % – іноді, 10 % – ні
3. Чи легко інтегрувати англomовні терміни в українську мову?	45 % – легко, 30 % – іноді важко, 25 % – важко

Джерело: сформовано автором.

Отже, більшість респондентів регулярно зіштовхуються з англomовною термінологією в медіа і часто використовують її в повсякденному житті. Водночас процес адаптації цих термінів не завжди є легким, що підкреслює необхідність кращого розуміння цього явища.

Відкриті запитання спрямовані на виявлення труднощів, з якими зіштовхуються респонденти, а також на їхні погляди щодо адаптації англomовних термінів в умовах швидкої зміни інформаційного поля.

Аналіз відповідей на відкриті запитання дозволив виявити кілька цікавих інсайтів. Значна частина респондентів (близько 40 %) зазначили, що головною складністю є незрозумілість деяких термінів через їхню вузьку професійну спрямованість або технічну специфіку. Наприклад, такі терміни, як «*logistics*» або «*cybersecurity*», часто сприймають як складні для розуміння і вимагають додаткових пояснень. Іншою проблемою є швидке зростання кількості нових термінів, що ускладнює їхнє вивчення та засвоєння. Деякі респонденти вказали, що часто уникають використання нових слів через страх неправильного вживання або непорозуміння.

Як засвідчує аналіз, адаптація термінів часто відбувається повільніше через відсутність належної мовної інфраструктури, наприклад, офіційних перекладів чи пояснень. Респонденти запропонували, щоб медіа більше уваги приділяли поясненню нових термінів, їхньому контексту та правильному вживанню, особливо у матеріалах новин і соціальних мережах.

Так, активне впровадження англomовної термінології в Україні під час воєнного стану супроводжується численними викликами та ризиками. Це явище потребує ретельного аналізу, оскільки може вплинути на мовну ідентичність, точність комунікації та загальне сприйняття термінів серед населення. Викликами є не лише зростання кількості запозичених термінів, але й їхня стандартизація, використання в ЗМІ та під час навчання, а також взаємодія з міжнародними партнерами (Aliyeva et.al, 2024; Yablochnikova, 2023). Важливою складовою цього процесу є розуміння того, які ризики виникають у зв'язку з поширенням англomовної термінології та якими науковими підходами можна їх подолати. Це включає створення термінологічних комісій для стандартизації термінів, освітні програми, які пояснюють нові терміни, та аналіз інформаційних потоків для уникнення дезінформації (табл. 4).

В Україні існує необхідність у системному підході до термінологічного забезпечення. В умовах воєнного стану, коли швидка адаптація термінів стає критично важливою, варто враховувати, що активне використання англomовних термінів в медіа та освітніх закладах може стати як перевагою, так і загрозою.

Вдосконалення процесів адаптації термінології в Україні в умовах міжнародної інтеграції після закінчення воєнного стану вимагає системного підходу, врахування поточного контексту та специфіки мовного середовища. Активне впровадження

англомовної термінології під час воєнного стану виявило не лише потенціал для збагачення мови, але й ризики, пов'язані з її некоректним використанням.

Таблиця 4

Виклики та ризики впровадження англomовної термінології в Україні під час воєнного стану

Виклик/ризик	Опис	Потенційний вплив	Рекомендації щодо подолання проблеми
Втрата мовної ідентичності	Поширення англomовних термінів зменшує використання української мови	Зниження статусу української мови в суспільстві	Створення термінологічних комісій для стандартизації
Неправильне використання термінів	Нерозуміння нових термінів або їх неправильне вживання	Плутанина та дезінформація серед населення	Освітні кампанії для підвищення обізнаності про нові терміни
Відсутність чіткого стандарту	Непослідовність у використанні термінів	Невизначеність і труднощі в комунікації	Розроблення рекомендацій щодо термінологічного забезпечення
Інформаційна безпека	Використання нових термінів у медіа без належного пояснення	Ризик дезінформації та маніпуляцій	Аналіз інформаційних потоків та контроль контенту
Непідготовленість професіоналів	Брак знань щодо нових термінів серед фахівців	Низька якість комунікації в професійній сфері	Проведення навчальних програм для спеціалістів

Джерело: сформовано автором.

Передусім важливим є створення єдиної бази термінів, яка забезпечить стандартизацію і чіткість у використанні нових слів. Це передбачає співпрацю фахівців з мовознавства, галузевих експертів і представників академічного середовища для визначення правильних українських відповідників до англomовних термінів. Створення такої бази дозволить знизити ризики появи варіантів написання і використання термінів, які можуть призвести до плутанини.

Другою рекомендацією є розроблення методик і навчальних програм, що допоможуть підвищити рівень знань про адаптацію термінів серед фахівців різних галузей. Включення теми термінології в освітні програми в університетах та інших закладах освіти допоможе виховати нове покоління професіоналів, які розуміють важливість коректного використання термінів.

Третя важлива рекомендація стосується засобів масової комунікації. Журналісти та медійники повинні бути обізнані в термінологічних питаннях, щоб уникати неправильного використання термінів у публікаціях. Співпраця з медіа у формуванні чітких рекомендацій щодо вживання термінів також може суттєво вплинути на їх закріплення в мовному середовищі.

Крім того, технології можуть стати ефективним інструментом у процесі адаптації термінології. Створення онлайн-платформ або мобільних додатків, які надають доступ до актуальної інформації про нові терміни, їхнє значення і вживання, може забезпечити зручність для фахівців та пересічного користувача.

Таким чином, удосконалення процесів адаптації термінології в Україні потребує інтегрованого підходу, що включає створення термінологічних баз, освітніх програм, співпрацю з медіа та використання сучасних технологій. Це забезпечить ефективну інтеграцію англomовної термінології в українське мовне середовище в умовах міжнародної інтеграції, зберігаючи при цьому національну мовну ідентичність.

Висновки. Процес адаптації англomовної термінології під час воєнного стану в Україні характеризується значним прискоренням, зумовленим необхідністю оперативної міжнародної комунікації, надання гуманітарної допомоги та інтеграції до світових стандартів. Основні проблеми цього процесу пов'язані з ризиком втрати національної мовної ідентичності через некоректне або надмірне використання термінів, відсутність чіткого стандарту адаптації та складність цих термінів для пересічного користувача. Виявлено, що суттєвих змін зазнали терміни військової та гуманітарної сфер, як наприклад, «*drone*», «*cybersecurity*» та «*logistics*», які часто неправильно інтерпретують в медіа та офіційних документах, що ускладнює розуміння реальних загроз або процесів. Зокрема, некоректне використання термінів «*cybersecurity*» та «*logistics*» призводить до непорозуміння у суспільстві та міжнародній комунікації, що може негативно вплинути на ухвалення управлінських рішень. Для розв'язання цієї проблеми необхідно створити термінологічні комісії, до складу яких входять фахівці з різних галузей, включно з лінгвістами, журналістами та міжнародними експертами. Їхню діяльність необхідно спрямувати на стандартизацію використання нових термінів у різних сферах суспільного життя, зокрема у військовій, гуманітарній та в масмедіа.

Подальші дослідження необхідно зосередити на вивченні впливу адаптації англomовної термінології на різні аспекти суспільства, включаючи освітню та наукову сфери. Впровадження освітніх програм, спрямованих на підвищення обізнаності про правильне використання нових термінів, є необхідним для мінімізації ризиків некоректного використання англomовної лексики. Зокрема, варто розглянути вплив термінів з IT-сфери на освітні програми, де їхнє неправильне трактування може мати як позитивні, так і негативні наслідки. Вивчення методів стандартизації та адаптації термінів, а також розроблення механізмів для уникнення плутанини в комунікації, є важливим кроком у забезпеченні ефективної інтеграції англomовної термінології без шкоди для національної мовної ідентичності.

Література:

- Архипенко Л. Англomовна лексика в сучасних українських медійних текстах (функціональний аспект). *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Журналістика. 2022. Т. 33 (72). № 6. С. 7-12. URL: https://philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/6_2022/part_1/2.pdf (дата звернення: 18.10.2024).
- Бевзо Г., Алієва А., Поліщук О. Лексико-семантичні особливості англomовної військової термінології. *Академічні студії. Серія «Гуманітарні науки»*. 2022. Вип. 1. С. 120-125. URL: <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2022.1.18> (дата звернення: 18.10.2024).
- Беженар І. Лексика воєнного часу в оригіналі та перекладі (на матеріалі інтернет-медіа). *Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича*. 2023. Вип. 846. С. 3-12. URL: <https://journals.chnu.edu.ua/gp/article/download/60/249/477> (дата звернення: 18.10.2024).

4. Близько 90% громадян України погоджуються з тим, що Крим має бути повернено під контроль України – дослідження. Суспільне. 23 жовтня 2024. URL: <https://susplne.media/crimea/859263-blizko-90-gromadan-ukraini-pogodzuutsa-z-tim-so-krim-maebuti-povneno-pid-kontrol-ukraini-doslidzenna/> (дата звернення: 23 жовтня 2024).
5. Василенко Д. Способи утворення англomовної термінологічної лексики на різних хроноетапах функціонування словника військової сфери. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Філологічні науки*. 2010. Вип. 89 (3). С. 262-267. URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbisnbuv/cgiirbis64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGEFILEDOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nzs_2010_89\(3\)_65.pdf](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbisnbuv/cgiirbis64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGEFILEDOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nzs_2010_89(3)_65.pdf) (дата звернення: 18.10.2024).
6. День автомобіліста 2024: коли відзначається та історія виникнення свята. Факти ICTV. 23 жовтня 2024. URL: <https://life.fakty.com.ua/ua/sviata/den-avtomobilista-2024-koly-vidznachayetsya-ta-istoriya-vynyknennya-svyata/> (дата звернення: 23 жовтня 2024).
7. Довгопола А. Сучасна англomовна військова лексика (на матеріалі газетного та інтернет-дискурсу). *Соціально-гуманітарний вісник*. 2019. Вип. 25. С. 168-169. URL: <https://newroute.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/%D0%92%D0%B8%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA-25.pdf#page=168> (дата звернення: 18.10.2024).
8. Єнчева Г., Тузак В. Новітня термінологіка як мовне віддзеркалення війни: перекладознавчий аспект. Фаховий та художній переклад: збірник наукових праць / за заг. ред. Л. Г. Буданової, Г. Г. Єнчевої. 2023. С. 8-14. URL: <https://dspace.nau.edu.ua/handle/NAU/62775> (дата звернення: 18.10.2024).
9. Кружляння безпілотників та просування ворога: головні новини ночі 23 жовтня 2024 року. ТСН. 23 жовтня 2024. URL: <https://tsn.ua/ukrayina/kruzhyannya-bezpilotnikov-ta-prosuвання-voroga-golovni-novini-nochi-23-zhovtnya-2024-roku-2685225.html> (дата звернення: 23 жовтня 2024).
10. Литвинська Т. Англomовні військові сленгізми: структурно-семантичний та перекладацький аспект. *Вісник науки та освіти*. 2024. Вип. 5(23). С. 350-362. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-5\(23\)-350-362](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-5(23)-350-362) (дата звернення: 18.10.2024).
11. Малімон Л., Щербан К. Переклад військової термінології в англomовних онлайн-новинах під час висвітлення війни в Україні. *Закарпатські філологічні студії*. 2024. Вип. 1. С. 201-205. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/65998/1/zfs-journal.uzhnu.uz.ua_%E2%84%9635_2024_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82%2B%2B%2B.pdf#page=201 (дата звернення: 18.10.2024).
12. Погонєць В., Мочалова Н., Козлов Є. Проблеми перекладу військової термінології з англійської на українську мову в сучасних реаліях. *Вісник науки та освіти*. 2024. Вип. 9(27). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-9\(27\)-367-379](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-9(27)-367-379) (дата звернення: 18.10.2024).
13. Сухоруков В., Шокуров О., Немерцова О. Сучасна політична термінологія: модифікація дискурсу в світлі воєнного стану. *Закарпатські філологічні студії*. 2024. Т. 1. Вип. 33. С. 174-179. URL: http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/33/part_1/32.pdf (дата звернення: 18.10.2024).
14. Україна та ще 10 країн створили механізм з кібербезпеки – Кулеба. Громадське. 23 жовтня 2024. URL: <https://hromadske.ua/posts/ukrayina-ta-she-10-krayin-stvorili-mehanizm-z-kiberbezpeki-kuleba> (дата звернення: 23 жовтня 2024).
15. Aliyeva G., Hryhoshkina Ya., Leleka T., Yanenko I., Strashko I. On the Use of English Morphological Neologisms as Linguistic Reflection of War: Translation Aspects. *World Journal of English Language*. 2024. Vol. 14. No. 1. P. 170-177. URL: https://www.researchgate.net/profile/Iryna-Strashko/publication/375787505_On_the_Use_of_English_Morphological_Neologisms_as_Linguistic_Reflection_of_War_Translation_Aspects/links/65e56934e7670d36abf0acd5/On-the-Use-of-English-Morphological-Neologisms-as-Linguistic-Reflection-of-War-Translation-Aspects.pdf (date of access: 18.10.2024).
16. Ivashchenko V., Ivashchenko D. Ukrainian military terminology in the conditions of armed aggression: legislative and media discourses. *Terminology Science & Research / Terminologie: Science et Recherche*. 2023. Issue 26. P. 45-67. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45544/> (date of access: 18.10.2024).
17. Meaton A., Medina M. Translating Economic Opinion Articles on the Ukraine Conflict: the Challenges of Intertextuality and Other Literary Devices. *Sendebat*. 2023. Issue 34. P. 7-25. URL: <https://doi.org/10.30827/sendebat.v34.26922> (date of access: 18.10.2024).
18. Tkach A., Tkach M. The word as a weapon (about neologisms being a linguistic reflection of the Russia-Ukraine war). *Actual Issues of Social Sciences and History of Medicine*. 2023. Issue 1. P. 105-108. URL: <https://doi.org/10.24061/2411-6181.1.2023.384> (date of access: 18.10.2024).
19. Yablochnikova V. Translation peculiarities of the military terminology. *Scientific Bulletin of the International Humanities University. Series: Philology*. 2023. Issue 61. Vol. 1. P. 246-249. URL: <https://doi.org/10.32782/2409-1154.2023.61.54> (date of access: 18.10.2024).

References:

1. Aliyeva, G., Hryhoshkina, Ya., Leleka, T., Yanenko, I., Strashko, I. (2024). On the Use of English Morphological Neologisms as Linguistic Reflection of War: Translation Aspects. *World Journal of English Language*. Vol. 14. No. 1. P. 170-177. Retrieved from: 375787505. On the Use of English Morphological Neologisms as Linguistic Reflection of War Translation Aspects/links/65e56934e7670d36abf0acd5/On-the-Use-of-English-Morphological-Neologisms-as-Linguistic-Reflection-of-War-Translation-Aspects.pdf (date of access: 18.10.2024).
2. Arkhypenko, L. (2022). Anhlo-movna leksyka v suchasnykh ukrainskykh mediynykh tekstakh (funktsionalnyi aspekt) [English vocabulary in modern Ukrainian media texts (functional aspect)]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriya: Filolohiya. Zhurnalistyka – Scientific Notes of TNU named after V. I. Vernadsky. Series: Philology. Journalism*. Vol. 33 (72). No. 6. P. 7-12. Retrieved from: https://philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/6_2022/part_1/2.pdf (date of access: 18.10.2024) [in Ukrainian].
3. Bevzo, H., Aliyeva, A., Polishchuk, O. (2022). Leksyko-semantichni osoblyvosti anhlo-movnoi viiskovoi terminolohii [Lexical-semantic features of English military terminology]. *Akademichni studii. Seriya «Humanitarni nauky» – Academic Studies. Series «Humanities»*. Issue 1. P. 120-125. Retrieved from: <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2022.1.18> (date of access: 18.10.2024) [in Ukrainian].
4. Bezhenar, I. (2023). Leksyka voiennoho chasu v oryinali ta perekladi (na materialy internet media) [Wartime vocabulary in the original and translation (based on online media)]. *Naukovyi visnyk Chernivetskoho natsionalnoho universytetu imeni Yu. Fedkovycha – Scientific Bulletin of Chernivets National University named after Yu. Fedkovych*. Issue 846. P. 3-12. Retrieved from: <https://journals.chnu.edu.ua/gp/article/download/60/249/477> (date of access: 18.10.2024) [in Ukrainian].
5. Dovhopola, A. (2019). Suchasna anhlo-movna viiskova leksyka (na materialy hazetnoho ta internet-dyskursu) [Modern English military vocabulary (based on newspaper and online discourse)]. *Sotsialno-humanitarnyi visnyk – Socio-Humanitarian Bulletin*. Issue 25. P. 168-169. Retrieved from: <https://newroute.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/%D0%92%D0%B8%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA-25.pdf#page=168> (date of access: 18.10.2024) [in Ukrainian].
6. Hromadske. (2024). Ukraine and 10 other countries create cybersecurity mechanism – Kuleba. Hromadske. <https://hromadske.ua/posts/ukrayina-ta-she-10-krayin-stvorili-mehanizm-z-kiberbezpeki-kuleba> (date of access: October 23, 2024).
7. ICTV Facts. (2024). Driver's day 2024: When it is celebrated and the history of the holiday. ICTV Facts. <https://life.fakty.com.ua/ua/sviata/den-avtomobilista-2024-koly-vidznachayetsya-ta-istoriya-vynyknennya-svyata/> (date of access: October 23, 2024).
8. Ivashchenko, V., Ivashchenko, D. (2023). Ukrainian military terminology in the conditions of armed aggression: legislative and media discourses. *Terminologie: Science et Recherche – Terminology Science & Research*. Issue 26. P. 45-67. Retrieved from: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45544/> (date of access: 18.10.2024).
9. Lytvynska, T. (2024). Anhlo-movni viiskovi slenizmy: strukturno-semantichni ta perekladatskyi aspekt [English military slang: structural-semantic and translation aspects]. *Visnyk nauky ta osvity – Bulletin of Science and Education*. Issue 5(23). P. 350-362. Retrieved from: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-5\(23\)-350-362](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-5(23)-350-362) (date of access: 18.10.2024) [in Ukrainian].

10. Malimon, L., Shcherban, K. (2024). Pereklad viiskovoi terminolohii v anhlovnykh onlain-novynakh pid chas vysvitlennia viiny v Ukraini [Translation of military terminology in English online news during the coverage of the war in Ukraine]. *Zakarpatski filolohichni studii – Zakarpattian Philological Studies*. Issue 1. P. 201-205. Retrieved from: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/65998/1/zfs-journal.uzhnu.uz.ua_%E2%84%9635_2024_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82%2B%2B%2B.pdf#page=201 (date of access: 18.10.2024) [in Ukrainian].
11. Meaton, A., Medina, M. (2023). Translating Economic Opinion Articles on the Ukraine Conflict: the Challenges of Intertextuality and Other Literary Devices. *Sendebare*. Issue 34. P. 7-25. Retrieved from: <https://doi.org/10.30827/sendebare.v34.26922> (date of access: 18.10.2024).
12. Pohonets, V., Mochalova, N., Kozlov, Ye. (2024). Problemy perekladu viiskovoi terminolohii z anhliiskoi na ukrainsku movu v suchasnykh realiakh [Problems of translating military terminology from English to Ukrainian in modern realities]. *Visnyk nauky ta osvity – Bulletin of Science and Education*. Issue 9(27). Retrieved from: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-9\(27\)-367-379](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-9(27)-367-379) (date of access: 18.10.2024) [in Ukrainian].
13. Sukhorukov, V., Shokurov, O., Nemertsova, O. (2024). Suchasna politychna terminolohiia: modyfikatsiia dyskursu v svitli voiennoho stanu [Modern political terminology: discourse modification in the light of martial law]. *Zakarpatski filolohichni studii – Zakarpattian Philological Studies*. Vol. 1 (33). P. 174-179. Retrieved from: <http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/33/part1/32.pdf> (date of access: 18.10.2024) [in Ukrainian].
14. Suspilne. (2024). Nearly 90% of Ukrainian citizens agree that Crimea should be returned to Ukrainian control – Study. *Suspilne*. <https://suspilne.media/crimea/859263-blizko-90-gromadan-ukraini-pogodzuutsa-z-tim-so-krim-mac-buti-poverneno-pid-kontrol-ukraini-doslidzenna/> (date of access: October 23, 2024)
15. Tkach A., Tkach M. (2023). The word as a weapon (about neologisms being a linguistic reflection of the Russia-Ukraine war). *Actual Issues of Social Sciences and History of Medicine*. Issue 1. P. 105-108. URL: <https://doi.org/10.24061/2411-6181.1.2023.384> (date of access: 18.10.2024).
16. TSN. (2024). Circling drones and enemy advancement: Key news of the night of October 23, 2024. TSN. <https://tsn.ua/ukrayina/kruzhyannya-bezpilotnykh-ta-prosuvannya-voroga-golovni-novini-nochi-23-zhovtnya-2024-roku-2685225.html> (date of access: October 23, 2024)
17. Vasylenko, D. (2010). Sposoby utvorennia anhlovnoi terminolohichnoi leksyky na riznykh khronoetapakh funktsionuvannia slovyka viiskovoi sfery [Ways of forming English terminological vocabulary at different chronological stages of the military field lexicon]. *Naukovi zapysky Kirovohradskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Vynnychenka. Seriya: Filolohichni nauky – Scientific Notes of the Kirovohrad State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko. Series: Philological Sciences*. Issue 89 (3). P. 262-267. Retrieved from: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nzs_2010_89\(3\)_65.pdf](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nzs_2010_89(3)_65.pdf) (date of access: 18.10.2024) [in Ukrainian].
18. Yablochnikova, V. (2023). Translation peculiarities of the military terminology. *Scientific Bulletin of the International Humanities University. Series: Philology*. Issue 61. Vol. 1. P. 246-249. Retrieved from: <https://doi.org/10.32782/2409-1154.2023.61.54> (date of access: 18.10.2024).
19. Yenchewa, H., Tuzak, V. (2023). Novitnia terminoleksyky yak movne viddzerkalennia viiny: perekladozhnavchy aspekt [New terminology as linguistic reflection of war: translation aspect]. *Fakhovy ta khudozhnii pereklad: teoriia, metodolohiia, praktyka – Professional and Literary Translation: Theory, Methodology, Practice*. P. 8-14. Retrieved from: <https://dspace.nau.edu.ua/handle/NAU/62775> (date of access: 18.10.2024) [in Ukrainian].